

Departament Analiz i Strategii

Podsumowanie tygodnia

18 grudnia 2020

Wsparcie dla przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu (IOB)

Bruksela bierze się za cyfrowych gigantów

Komisja Europejska zaprezentowała dwa nowe ważne akty prawne dotyczące świadczenia usług cyfrowych w Europie – DSA, czyli Digital Service Act (akt o usługach cyfrowych) oraz DMA, czyli Digital Markets Act (akt o rynkach cyfrowych). Nowe przepisy mają m.in. zwiększyć bezpieczeństwo i poziom konkurencji na rynku usług cyfrowych. Na mocy DSA wiążące ogólnounijne przepisy będą miały zastosowanie do wszystkich usług cyfrowych, które łączą konsumentów z towarami, usługami lub treściami, w tym do nowych procedur szybszego usuwania nielegalnych treści, a także do kompleksowej ochrony praw podstawowych użytkowników w internecie. Do tej pory, gdy BigTechy nadużywały pozycji dominującej, jedyną bronią KE były postępowania w sferze polityki konkurencji. Teraz ma być inaczej. Po pierwsze dlatego, że UE będzie miała nareszcie regulacje odnoszące się wprost do rynku cyfrowego. Po drugie dlatego, że będą to łatwiejsze do zastosowania przepisy z dziedziny rynku wewnętrznego, a nie polityki konkurencji. I po trzecie, bo wprost przewidziano sankcje finansowe. Nowe przepisy wejdą w życie najwcześniej w 2022 r. Szczegóły na stronie ec.europa.eu.

Źródło: [fintek](https://fintek.pl), 15.12.2020, cyfrowa.rp.pl, 16.12.2020

Cel klimatyczny: 540 mld EUR inwestycji rocznie

Nowy cel przyjęty przez UE zakłada redukcję emisji gazów cieplarnianych aż o 55% (dotychczasowy 40%) w stosunku do poziomu z 1990 r. Z wyliczeń Komisji Europejskiej wynika, że realizacja przyjętego założenia wymaga inwestycji rządu w wysokość i 540 mld euro rocznie (ok. 3,5% PKB krajów UE), przede wszystkim w sektorach transportu oraz budownictwa mieszkaniowego (60% wszystkich inwestycji). W praktyce oznacza to rewolucję energetyczną w większości sektorów gospodarki, m.in. dużo szybsze niż do tej pory przechodzenie na elektromobilność, wzrost znaczenia kolei w transporcie, popularyzację nowych form ogrzewania, zmiany technologiczne w budownictwie.

Źródło: pb.pl, 13.12.2020

Prawo

Prezydent RP podpisał tzw. tarczę 6.0

14 grudnia br. Prezydent RP podpisał ustawę z dnia 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, tzw. tarczę 6.0. Oznacza to wsparcie dla

przedsiębiorców z ok. 40 branż. Resort szacuje, że z instrumentów zapisanych w tarczy 6.0 skorzysta 270 tys. firm. Gminy będą mogły zwolnić firmy z podatku lub odroczyć jego zapłatę; JST mają dostać rekompensatę z tytułu niepobierania opłaty targowej.

Źródło: prezydent.pl (poz. 10); pb.pl, 15.12.2020; [DGP, businessinsider](http://dgp.businessinsider), 16.12.2020

Przedsiębiorczość

Bieżące informacje z GUS

- **W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących 10 osób i więcej produkcja sprzedana przemysłu w I-III kw. 2020 r. była o 3,2% niższa r/r.** Spadek produkcji obserwowano w górnictwie i wydobywaniu — o 9,5%, w przetwórstwie przemysłowym — o 3,4% oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę — o 1,6%. **W dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji zanotowano wzrost produkcji o 6,0%.** Więcej w raporcie [Nakłady i wyniki przemysłu – I–III kwartał 2020 r.](#)
- **Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w listopadzie 2020 r. w stosunku do października 2020 r. wyniósł 100,1** (przy wzroście cen usług – o 0,5% i spadku cen towarów – o 0,1%). Rok do roku ceny towarów i usług wzrosły o 3,0% (przy wzroście cen usług – o 7,8% i towarów – o 1,3%).
- **Obroty towarowe handlu zagranicznego w okresie styczeń – październik br. wyniosły w cenach bieżących 854,5 mld zł w eksporcie oraz 811,9 mld zł w imporcie. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 42,6 mld zł, w analogicznym okresie ub. roku wyniosło 3,3 mld zł.** W porównaniu z analogicznym okresem 2019 r. spadł zarówno eksport, jak i import odpowiednio o 0,2% i o 4,8%.
- **W 2019 r. w sektorze ICT działały 2393 firmy zatrudniające 10 osób lub więcej,** spośród których 90,7% świadczyło usługi ICT. Liczba osób pracujących w sektorze wyniosła 260,7 tys., w tym ok. 80% w usługach ICT. Wartość przychodów netto ze sprzedaży w sektorze ICT w 2019 r. wyniosła 170,3 mld zł i zwiększyła się w skali roku o 7,6%. W 2019 r. odnotowano wzrost nakładów poniesionych na działalność badawczą i rozwojową w sektorze ICT (o 12,9%). Więcej w raporcie [Spółeczeństwo informacyjne w Polsce w 2020 r.](#)
- **W listopadzie 2020 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było niższe o 1,2% r/r i wyniosło 6318,9 tys., natomiast przeciętne miesięczne wynagrodzenie (brutto) było wyższe o 4,9% r/r i wyniosło 5484,07 zł.**

Źródło: [GUS](http://gus.gov.pl), 15.12.2020, [GUS](http://gus.gov.pl), 16.12.2020, [GUS](http://gus.gov.pl), 17.12.2020

Udział energii z OZE w końcowym zużyciu w Polsce to 12,16% w 2019 r.

Eurostat podał, że udział energii ze źródeł odnawialnych (OZE) w końcowym zużyciu energii brutto wyniósł w Polsce 12,16% w 2019 r. wobec 11,48% rok wcześniej i wobec celu 15% w 2020 r. W całej UE udział energii z OZE wyniósł 19,73% w 2019 r. wobec 18,9% w 2018 r. (z wyłączeniem Wielkiej Brytanii). Cel dla UE to 20% w 2020 r.

Źródło: money.pl, 18.12.2020

Wskaźniki zielonej gospodarki w Polsce 2020

W 2019 r. (wobec 2018 r.) odnotowano wzrost udziału ekologicznych użytków rolnych w powierzchni użytków rolnych ogółem (o 0,2 p.p.). Urząd Patentowy RP przyznał 161 patentów z zakresu technologii ochrony środowiska, a ich udział w ogólnej liczbie patentów wyniósł 5,3% i był najwyższy od 2000 r. Rośnie też liczba i wartość zamówień publicznych uwzględniających aspekty środowiskowe. W 2019 r. ich wartość (bez podatku od towarów i usług) osiągnęła poziom 5,9 mld zł (3% ogólnej wartości udzielonych zamówień publicznych). Więcej w raporcie „Wskaźniki zielonej gospodarki w Polsce 2020”, do pobrania na stronie [GUS](#).

Źródło: [GUS](#), 15.12.2020

WEF: Global Competitiveness Report Special Edition 2020

Światowe Forum Ekonomiczne (World Economic Forum) opublikowało specjalne wydanie globalnego raportu konkurencyjności „Global Competitiveness Report Special Edition 2020: How Countries are Performing on the Road to Recovery”. Edycja specjalna poświęcona jest omówieniu priorytetów odbudowy gospodarek oraz możliwych dróg transformacji w kierunku nowych systemów gospodarczych, które łączyłyby wzrost produktywności z troską o ludzi i planetę. Raport prezentuje także ranking krajów pod względem oceny transformacji gospodarczej w 2020 r. Polska w skali 0-100 jest na poziomie prawie 49. Wśród liderów jest Finlandia z wynikiem 70 pkt., Szwecja (68 pkt.) i Dania (66 pkt.). Raport do pobrania na stronie [weforum.org](#)

Źródło: [weforum.org](#), [flipboard.com](#), 16.12.2020

Przedsiębiorstwa dążą do dawnych poziomów rentowności

Rok temu aż 51% zarządzających firmami w Polsce (47% na świecie) było przekonanych, że perspektywy rozwoju ich biznesów są bardzo dobre. Obecnie takie nastawienie prezentuje 19% z nich (globalnie 29%). Jednocześnie blisko 80% badanych w Polsce uważa, że niepewność jutra nie powinna hamować inwestycji i zapewnia, że nadal będzie przeznaczać zyski na rozwój swojego biznesu. Priorytetami na 2021 są: zrównoważony rozwój, poprawa jakości produktów i usług oraz ekspansja na nowe rynki, które mają zagwarantować odbudowę biznesu. 79% respondentów zamierza w ciągu najbliższego roku zwiększyć inwestycje technologiczne. 68% ankietowanych jest zdania, że ich firmy wrócą do poziomu rentowności biznesu sprzed pandemii COVID-19 do końca 2022 r. 19% z nich uważa, że osiągnie go do roku 2025 r. 13% badanych twierdzi, że już przekroczyło poziom rentowności sprzed pandemii COVID-19. Natomiast 8% jest zdania, że wrócą do tego poziomu do końca obecnego roku. Tylko 1% sądzi, że nigdy już go nie osiągnie. Tę edycję badania "HSBC Navigator Report" w imieniu HSBC przeprowadziła firma Kantar. W badaniu wzięli udział decydenci z 10 368 firm różnej wielkości, operujących w różnych branżach. Badanie odbyło się w terminie 11 września - 7 października 2020 r.

Źródło: [money.pl](#), 15.12.2020; [businessinsider](#), 16.12.2020; [HSBC](#)

Pierwszy w Polsce sklep socjalny

Katowice jako pierwsze miasto w Polsce uruchomił sklep socjalny, gdzie osoby w trudnej sytuacji materialnej mogą kupić artykuły pierwszej potrzeby znacznie taniej niż gdzie indziej. Produkty pochodzą od firm, które odsprzedają je po niższych cenach lub przekazują nieodpłatnie. Jest to m.in. forma przeciwdziałania marnotrawieniu produktów, szczególnie żywności. Idea rozwijana obecnie przez Fundację Wolne Miejsce, znana jest od wielu lat w państwach zachodnich. Katowicka placówka wzorowana jest na modelu wiedeńskim.

Źródło: slaskibiznes.pl, 10.12.2020

Największy na świecie marketplace dla branży hair&beauty

Konkurujące dotąd Booksy i Versum (do którego należy portal rezerwacyjny Moment.pl) podjęły decyzję o połączeniu spółek i dalszej współpracy pod wspólną marką Booksy. Obecnie jest ona najchętniej wybieraną aplikacją do rezerwacji na świecie w App Store i Google Store. W wyniku fuzji w Polsce powstał globalny lider oprogramowania do zarządzania salonami i największy na świecie marketplace dla branży hair&beauty – łącznie korzysta z niego blisko 13 mln użytkowników. Wartości transakcji nie ujawniono, ale szacuje się, że tylko w przyszłym roku Booksy obsłuży blisko 100 mln wizyt o wartości ponad 10 mld zł.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 14.12.2020

Sprzedawcy obietnic

Zwodniczy marketing i wydawanie nieukończonych tytułów stało się smutnym standardem w branży gier. Coraz częściej pudełkowe wydania gry są jak kwitek potwierdzający zakup – odpowiednio działającą wersję produkcji i tak trzeba pobrać z internetu już w dniu premiery. Polskie urzędy niewiele mogą z tym zrobić. W przypadku gier uzyskanie zwrotu pieniędzy nie jest takie proste, bo gry w formie treści cyfrowych, jak i te znajdujące się na nośniku fizycznym, są traktowane jak oprogramowanie, na które uzyskuje się licencję – akceptując postanowienia umowy, użytkownik zgadza się na możliwość wprowadzania pewnych modyfikacji. Zatem choć wyniki finansowe spółek, dywidendy dla inwestorów oraz premie dyrektorów zarządzających rosną, to odbywa się to kosztem szeregowych twórców oraz konsumentów. Lata obserwacji rynku prowadzą jednak do wniosku, że użytkownicy stosunkowo dobrze potrafią sami zadbać o swoje interesy. Zalewające fora internetowe krytyczne opinie i recenzje bezpośrednio wpływają na wyniki finansowe firm i pensje pracowników. Branża musiała nauczyć się respektować żądania użytkowników, bo wie, że każdy niepochlebny, lecz celny wpis na Twitterze może rozejść się z prędkością światła po całym globie i wpłynąć na decyzje zakupowe milionów innych graczy. I choćby producenci zatrudniali najlepszych speców od marketingu, nie zdołają skutecznie zareagować na falę krytyki.

Źródło: [GDP, serwisy.gazetaprawna](http://GDP.serwisy.gazetaprawna), 18.12.2020

Innowacyjność

Zaskakujący pomysł na zwiększenie dzietności

W Japonii, w zwiększeniu rekordowo niskiego przyrostu naturalnego ma pomóc aplikacja do łączenia par oparta na sztucznej inteligencji. W 2021 r. władze chcą przeznaczyć ponad 2 mld jenów (około 70 mln złotych) na wsparcie rozwoju systemów sztucznej inteligencji, które pozwolą na przeprowadzenie bardziej zaawansowanej analizy danych z formularzy matrymonialnych, tak by połączyć w parę dwie idealnie pasujące do siebie osoby. Według przeciwników pomysłu problemem nie jest dobór par lecz m.in. dyskryminacja japońskich kobiet, które przy licznych obowiązkach rodzinnych i zawodowych nie otrzymują wsparcia ani ze strony rodziny, ani od rządu.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 16.12.2020

Zasoby ludzkie i kompetencje przedsiębiorstw

Polski pracownik coraz bardziej pewny swoich umiejętności

Z roku na rok w Polsce zwiększa się odsetek pracowników przekonanych o swoich wysokich kwalifikacjach zawodowych – wynika z badania ADP „Workforce view 2020”. W tegorocznym raporcie, aż 86% pytanym przyznało, że posiada umiejętności, które ułatwią im uzyskanie awansu. Rok wcześniej tego zdania było 80% badanych. Bardziej pewni swoich kwalifikacji są mężczyźni (89% vs 84% kobiet) i młodzi pracownicy (ponad 90% osób z grupy wiekowej 18-24). Najmniej o swoich kompetencjach są przekonani pracownicy w wieku 55+ (68%). Choć coraz więcej Polaków wierzy w swoje umiejętności, to wciąż nie dorównujemy pod tym względem reszcie świata. Spośród państw biorących udział w badaniu, nasz wynik jest jednym z niższych (za nami jest tylko Singapur). Wśród narodów europejskich największą pewnością siebie cechują się Hiszpanie (96%), a globalnie - Hindusi (97%). Raport do pobrania na stronie adp.pl.

Źródło: ccnews, 14.12.2020, pb.pl, 18.12.2020

Firmy wspierają pracujących rodziców na różne sposoby

Wspieranie pracujących rodziców stało się coraz chętniej wybieranym przez firmy sposobem motywowania załogi. Badania prowadzone w projekcie „Zasada zaspokajania bytowych i socjalnych potrzeb pracownika w zakładowych źródłach prawa pracy w odniesieniu do rodzicielstwa”, finansowanym ze środków Narodowego Centrum Nauki, pozwoliły zidentyfikować wiele dobrych praktyk. Firmy oferują m.in.: półroczną gwarancję zatrudnienia po powrocie z urlopu rodzicielskiego, dodatkowy urlop ojcowski, dodatkowe dni wolne umożliwiające wspólne spędzenie czasu z dziećmi (np. z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego lub urodzin dziecka). Ciekawą praktyką jest też fundowanie stypendiów dla najlepszych uczniów spośród dzieci pracowników oraz dofinansowanie lekcji w formie zdalnej czy dopłata do podręczników. Rzadko jednak te uprawnienia są wprowadzane w regulaminach i układach.

Źródło: DGP, 17.12.2020, uni.lodz.edu.pl